

Fordypningsrommet Fleinvær

by TYIN tegnestue Architects and Rintala Eggertsson Architects

Location: Fleinvær, Gildeskål Kommune, Norway
Client: Håvard Lund
Project: Artist residency
Building period: May 2013 - January 2017
Area: 123 m²

Architects: Sami Rintala
Andreas G. Gjertsen
Yashar Hanstad
Dagur Eggertsson

Professionals: Hanmo (welding)
Tømrer Stangvik (carpentry)
Andrew Devine (carpentry)
Ruben Stranger (carpentry)
Harbor Leg anger (engineer)

Workshop teachers: Sami Rintala
Andreas G. Gjertsen
Yashar Hanstad
Dagur Eggertsson
Carla Carvalho
Pasi Aalto
Kata Palicz

Products by: Norsk Spon (timber)
Kebony (cladding)
Livos Naturmaling (furniture oil)

Students:

Annika Persch Andersen, Simen Aas, Thea Hougsrud Andreassen, Edouard Bernard, Camille Boudeweel, Claudia Calvet Gomez, Steinar Hillersøy Dyvik, Sophie Galarneau, William Gibson, Henrik Pfeiffer, Elise Aunet Tyldum, Espen Strandmyr Eide, Aurora Schønfeltd Larsen, Kim Stroh, Erik Hadin, Anna van der Zwaag, Sara Lipinska, Harald Seljesæter, Tuva Andersen, Julia Kolacz, Mats Heggernæs, Anne-Margrethe Lothe, Ulrikke Schønfeltd, Anette Morvik Roberstad, Fredrik Asplin, Jan Fredrik Holmestrand, Alberto Reques, Sara Kamilla Wik, Edwina Brisbane, Adrian Aressønn Norwich, James Dugdale, Marek Lepiochin, Odin Ardach, Marie Norum, Tyra Mathilde Marsteng, Theodor Braatøy, Jana Mentges, Simone Marusi, Pilou Passard, Quentin Desveaux, Rahel Haas, Ninni Westerholm, Ambra Aliraj, Sebastià Mercadal, Ingrid Stenvik Larsen, Anna Maragno, Martin Boullay, Eirik Skårdalsmo, Even Egholm Fuglestad, Matilde Sundquist, Silva Marie Eikaas, Elisabeth Zachries, Benoît Perrier, Martin Barrère, Julie Huseby, Agathe Ledoux, Ossian Quigley Berg, Roger Escorihuela, Emmanuel Banda

A dream of the world's most beautiful workspace

Three years ago, Håvard Lund stood in the office of TYIN Tegnestue. The musician from Gildeskål presented a vision of creating the world's most beautiful workspace on the isle of Fleinvær outside Bodø, in the northernmost parts of Norway. The workspace would be a place where musicians, artists and other creative souls could rent rooms for shorter or longer timespans. The small isle offers a secluded working environment in an area of awe-inspiring natural beauty, surrounded by wild sea.

"Fleinvær got to me from the first moment. For such a long time I had lived so close to this paradise, without having the slightest idea it existed. It was like being in the place where the sun sets. Beautiful and weathered, a "rock n roll"-nature that hits you right in the face," Lund recalls of his first venture to the isle that would later become such an important part of his life.

Lund is known in Norway as a jazz musician and composer. He has played for several Norwegian jazz ensembles, the Norwegian Army Band North, and has also worked as composer for various Norwegian theatres. Music thus became a natural metaphor in the ensuing project. Lund denied the architects of TYIN to refer to him as a client, insisting instead they consider themselves as band members. With Lund's old friend and practical consultant, Arnt Waaberg, the architects found themselves as fresh members of the Fleinvær quartet. As any start-up band they now needed an artistic vision.

"I got the lot on Fleinvær in 2004. Initially it was meant as a workplace for me, a writing lodge of sorts. As time went on, I felt an urge, a need, to share what I had found on Fleinvær with others. I wanted to create a workspace unlike anything else in the world," says Lund.

Serenity, sea air and sensitivity

Working in a picturesque island with the majestic Lofoten mountain chain as a backdrop may sound like a dream scenario for any architect. There are still significant challenges facing a project of this scope in such a finite location. At first sight, Fleinvær may appear rough, windswept and weather beaten. At the same time the small isle has a less obvious fragility to it.

"Given the context of the project, we felt it natural to invite Sami Rintala and his office Rintala Eggertsson Architects to join the team. He has impressive experience in this scale of work, and a unique capacity for practical, architectural fieldwork in rough conditions. We felt safer when he agreed to take part," says Andreas Grøntvedt Gjertsen from TYIN tegnestue architects.

The quartet became a quintet, and the practical work could begin. A preliminary step was partitioning the project into several smaller milestones. The building site was subjected to a thorough three-dimensional scan, conducted in corporation with architecture students from NTNU (Norwegian University of Science and Technology). This gave a full overview of the lot, instrumental in guiding the further development of the project. A modest interference with the ground stood out as an important principle for the building process. Moss and other terrestrial vegetation contribute to the natural splendor of Fleinvær. If torn during building, it will need decades to grow back. The isle is also a nesting area for gulls and seabirds. The concern for the natural surroundings is reflected in the small building volumes and their careful adaptation to the terrain. The project's modest contact with the ground level also makes removal of the buildings possible, without extensive damage to the natural environment.

“We have taken care to inflict as few wounds as possible on Fleinvær. We achieve this in part by making good pathways, spaces between the houses, and a common fireplace. This steer traffic away from the isles more sensitive areas,” explains Sami Rintala.

Logistics and architectural logics

TYIN tegnestue and Rintala Eggertsson architects worked in close conjunction during the idea phase of the project. The buildings have ended up in their final forms through an open process, where contributions from students and volunteer workers have been instrumental. The sauna is located by the seaside and is the first part of the workspace visible to visitors arriving by boat. A former waiting room in the old docks has been refurbished to accommodate overnight guests, and it holds sanitary functions. Further upward through the project are four small sleeping units. Two of these are short and wide with twin beds. The other two, taller and narrower, each contains two bunk beds. A pathway leads through these lodges and into the heart of the Immersion Room; the concert room and the canteen.

“The foundations are minimalized and consist of steel columns curved at 15 degrees angles. We found that at this particular angle, they hit the ground well regardless, given the possibility of height-wise adaptations to the terrain. In this way we were able to achieve precise pointed foundations without major interference with the ground,” says Yashar Hanstad of TYIN tegnestue,

Raising this building from the ground creates an interesting room beneath it, fully visible from the main pathway. Its facades are clad in leftover materials from the other buildings. This is not only a way of fully utilizing materials, but also a practical adjustment to building in a location where logistics are a challenge.

“Normally easy things like food access and material availability become harder in an isolated working context. That is the downside. Then, there are the upsides. Picturesque and peaceful isolation from unnecessary information and redundant objects we surround ourselves with in everyday life,” says Rintala.

The buildings in the heart of the Immersion Room are mono-functional, with the concert room on one side and the canteen to the other. One building is withdrawn relative to the other. This gives the canteen a larger outdoor space toward the seaside, while the concert room has its outdoor space toward the pathway from the sleeping modules. This creates a natural amphitheater in front. The workspace “njalla” houses the projects room of reflection. This is a modern interpretation of the Sami people’s traditional storehouse, the njalla. The Sami njalla is built on the trunk of a chopped tree. This is doubly fitting for the Immersion Rooms, since it both maintains the desired light touch with the ground while also paying respect to the civil engineering history of Northern Norway. The njalla is enclosed in a steel skeleton, premade in Trondheim by Waaberg and NTNU-students. Sitting atop a pillar, it has a breath-taking view of the Norwegian Sea. The reflection room inspires feelings of freedom and isolation.

Crescendo and the road ahead

The Immersion Room was officially opened during August of 2016, with more than 300 guests present and the opening speech given by the Norwegian president of parliament Olemic Thommesen. For Håvard Lund this signaled a temporary completion of a vision, sometimes closer to an obsession, which had lasted since 2004. For the others who took part it marked

the culmination of a long, bumpy, fantastic and at times trying building process spanning over two and a half years.

“The music has served as a good metaphor for this project. It really is appropriate, since the best music may very well come from the most arduous creative processes,” says Yashar Hanstad.

Many hands and head have contributed to the finished Immersion Room. Architects, students, artists and other volunteers have given a supreme effort in a process where the path forward formed with each step. Lund refers to it as an artistic process of becoming, where ones dares to veer off in new directions without a safety net. Rintala describes it as a building process that relinquishes tight control in favor of openness and reactivity. In this kind of process teamwork becomes essential.

“The building teams hard work and dedication has been crucial in completing this project. Håvard Lunds uncompromising and positive enthusiasm has also been a driving force in this. Ruben Stranger and Andy Devine should be mentioned by name. These two have given it their all. These factors have made a tangible reality from our drawings,” says Sami.

Ruben is an artist and a childhood friend of Håvard, while the Australian architect Andrew visited Norway, yearning to experience the arctic winters. Both have given most of their time to the Immersion Room over the last couple of years. They fell under its spell, just like Håvard Lund did all those years ago.

The Immersion Room of Fleinvær is also available on the regular rental market, and thus accessible to all who wish to experience the world’s most beautiful workspace. Håvard Lund wants to share the peace and quiet of the Immersion Room with as many as possible and considers this a boon to public health.

Prosjektbeskrivelse

Drømmen om verdens vakreste arbeidsrom

For tre år siden sto Håvard Lund på kontoret til TYIN tegnestue. Musikeren fra Gildeskål presenterte en visjon om å lage verdens vakreste arbeidsrom på øya Fleinvær utenfor Bodø. Arbeidsrommet skulle bli et sted hvor musikere, kunstnere og andre kreative sjeler kunne leie seg inn i kortere eller lengre perioder. Den vesle øya byr på arbeidsro og inspirerende naturskjønnhet omgitt av vilt hav.

“Fleinvær fanget meg fra første sekund. Så lenge hadde jeg levd så nært dette paradiset, uten å vite om det. Det var som å komme ut dit sola går ned. Vakkert og værbitte, en ”rock’n’roll”-natur som treffer deg midt i trynet,” minnes Lund om det første møtet med øya som skulle bli en så stor del av livet hans.

Lund er jazzmusiker og komponist, har spilt flere norske jazzband, Forsvarets Musikkorps Nord-Norge og har også arbeidet som komponist for flere norske teatre. Musikken ble en naturlig metafor for prosjektet som så smått var i gang. Lund nektet arkitektene i TYIN å referere til ham som klient, og insisterte på at de skulle betrakte seg som medlemmer av et band. Sammen med Lunds gode venn og praktiske rådgiver, Arnt Waaberg, ble arkitektene innlemmet i Fleinvær-kvartetten. Som nystartet band trengte de en kunstnerisk visjon.

“Jeg kjøpte tomte på Fleinvær i 2004. Først var det tenkt som et arbeidsted for meg selv, en skrivestue. Etter hvert som tiden gikk følte jeg at jeg ville , at jeg måtte, dele det jeg hadde funnet på Fleinvær med andre. Jeg ville skape et arbeidsrom verden aldri har sett maken til,” forteller Lund.

Skjønnhet, sjøluft og skjørhet

Å arbeide på et naturidyllisk øyvær med Lofot-veggen som bakteppe kan høres ut som en arkitekts ønskedrøm. Det er likevel store utfordringer knytt til et prosjekt i arbeidsrommets omfang på et så lite sted. Fleinvær fremstår ved første øyekast som røft, forblåst og værbit. Men, det er også en skjørhet ved den lille øya.

“Gitt settingen for prosjektet, var det naturlig for oss å invitere Sami Rintala og kontoret hans, Rintala Eggertsson Architects, til å bli en del av laget. Han har enorm erfaring med arbeid i denne skalaen, og er en kapasitet på praktisk, arkitektonisk feltarbeid i røffe forhold. Vi følte oss mye tryggere da han takket ja til å bli med,” forklarer Andreas Grøntvedt-Gjertsen fra TYIN tegnestue arkitekter.

Med Fleinvær-kvartetten utvidet til kvintett, kunne det praktiske arbeidet starte. Prosjektet ble delt opp i flere små og mer overkommelige biter. Først ble byggeplassen 3D-skannet i samarbeid med arkitekturstudenter fra NTNU (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet). Dette gav en god oversikt over tomte, og ble styrende for prosjektets videre utvikling. Forholdet til bakken utmerket seg som en viktig grunntone i prosjektet. Mose og annen bakkevegetasjon bidrar til Fleinværs naturprakt. Dersom denne rives opp under byggingen, tar det flere tiår før den kommer tilbake. Øya er også hekkeplass for måker og andre sjøfugler, som bygger rede på bakken. Hensynet til naturomgivelsene reflekteres i små bygningsvolum som er nøye tilpasset terrenget. Den lette kontakten prosjektet har med bakken vil også gjøre det mulig å fjerne byggene uten for store skader på omgivelsene.

“Vi har påført Fleinvær så få varige mén som mulig. Dette gjennom å skape gode stier, rom mellom husene, og en felles bål plass. Slik styrer vi trafikken vekk fra øyas skjøre og sensitive områder,” sier Sami Rintala.

Logistikk og arkitektonisk logikk

De to arkitektkontorene samarbeidet tett i idéfasen av prosjektet. Byggene har funnet sin endelige form gjennom en åpen prosess, hvor bidrag fra studentene og de frivillige har vært uunnværlige. Saunaen ligger nede ved sjøkanten, og er det gjestene ser først ved ankomst. Kaias gamle venterom er bygd om til å huse overnattingsgjester, og har også sanitærfunksjoner. Videre oppover i prosjektet ligger fire små soveenheter. To av disse er lave og brede med dobbeltseng, mens de to andre er høye og smale, med to enkeltsenger i høyden. Gangstien leder gjennom disse og inn til hjertet i fordypningsrommet; konsertrommet og kjøkkendelen.

“Fundamenteringen er holdt minimal, og består av stålsøyler i 15 graders vinkel. Vi fant ut at om de hadde denne vinkelen, traff de bakken godt uansett, gitt at høyden kunne tilpasses terrenget. Slik fikk vi til presis punktfundamentering uten store inngrep,” forteller Yashar Hanstad i TYIN tegnestue arkitekter.

Å heve bygget fra bakken skaper et interessant rom på undersiden som er synlig fra gangstien. Fasadene er bygd med avkapp fra kledningen brukt i de andre byggene. Slik oppnår prosjektet god materialutnyttelse, et praktisk poeng når man bygger på et sted hvor logistikk er en utfordring.

“Vanligvis enkle ting som mattilgang og materialtilgjengelighet blir utfordrende i en såpass isolert arbeidskontekst. Det er ulempen. Så har man fordelene. Vakker og fredfylt isolasjon fra unødvendig informasjon og unødvendige ting vi omgir oss med i hverdagen,” sier Rintala.

Byggene i hjertet av fordypningsrommet er monofunksjonelle, med konsertrommet på den siden og kjøkkenet på den andre. Det ene bygget er tilbaketrukket i forhold til det andre. Slik får kjøkkenet et større uteareal mot havet, mens konsertrommet har uterommet mot gangstien opp bakken fra sovemodulene. Dette skaper et naturlig amfi i forkant. Fordypningsrommets njalla huser prosjektets refleksjonsrom, og er en moderne tolkning av det tradisjonelle, samiske stabburet. Samiske njallaer ble bygd på avhugde trestammer. Dette er dobbelt passende for fordypningsrommet, siden det både gir lett kontakt med bakken og et nikk til nordnorsk byggeteknikk historie. Njallaen bæres av et lakkert stålskjelett, prefabrikkert i Trondheim av Waaberg og studenter fra NTNU. Søylen gir det en spektakulær utsikt over Norskehavet, og en følelse av isolasjon og frihet.

Crescendo og veien videre

Fordypningsrommet Fleinvær ble offisielt åpnet i august 2016, foran i overkant av 300 gjester og med åpningstale av stortingspresident Olemic Thommesen. For Håvard Lund ble dette en midlertidig fullendelse av en visjon, noe nært en besettelse, som har vart siden 2004. For de andre involverte markerte det kulminasjonen av en lang, humpete, fantastisk og tidvis slitsom byggeprosess på to og et halvt år.

“Musikken har vært en gjennomgående metafor i dette prosjektet. Den passer godt, siden den beste musikken gjerne kan komme fra de vanskeligste kreative prosessene,” sier Yashar Hanstad.

Mange hender og hoder har bidratt til det ferdige fordypningsrommet. Arkitekter, studenter, kunstnere og andre frivillige har lagt ned en formidabel innsats i en prosess hvor veien har blitt til mens man har gått. Lund kaller det en kunstnerisk tilblivelsesprosess, hvor man har våget å gå i nye retninger uten å ha sikkerhetsnett på plass. Rintala beskriver en byggeprosess hvor man gir slipp på tanken om stram kontroll til fordel åpenhet og reaktivitet. I en slik prosess blir laginnsatsen viktig.

“Byggeteamets harde arbeid og dedikasjon har vært viktig for at dette prosjektet kom i mål. Håvard Lunds kompromissløse entusiasme og positivitet har også vært en motor i prosjektet. Ruben Stranger og Andy Devine bør nevnes ved navn. Disse to har gått inn i dette med alt de har. Det er disse faktorene som har skapt et reelt resultat av tegningene våre,” sier Sami.

Ruben er multikunstner og gammel venn av Håvard, mens den australske arkitekten Andrew kom til Norge for å oppleve den arktiske vinteren. Begge to har viet det meste av tiden sin til fordypningsrommet gjennom de siste årene. Fleinvær har bergtatt de, slik det gjorde med Håvard Lund for 16 år siden. Fordypningsrommet kan også leies på det åpne leiemarkedet, og er dermed tilgjengelig for alle som ønsker å oppleve Fleinværs naturprakt og ro. Håvard Lund har et ønske om at flest mulig skal få ta del i Fleinvær-opplevelsen, og anser dette som et folkehelsefremmende tiltak.